

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

СИЛАБУС

**з дисципліни «Економіка світового сільського господарства»
соціально-гуманітарного спрямування,
ступінь вищої освіти - «бакалавр»**

Обсяг навчальної дисципліни: Всього 90 год., у тому числі:
лекції – 14 год.,
практичні (семінарські) заняття – 16 год.,
самостійна робота – 60 год.
Кредити – 3.

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 15 годин – практичні заняття, 60 години – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – **Бабан Тетяна Олександрівна**, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

ОПИС КУРСУ

Прериквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін Економічна теорія, Мікро- та макроекономіка, Економіка підприємства.

Постреквізити. Знання, навички, одержані в результаті вивчення «Економіки світового сільського господарства» є необхідними для визначення сучасних напрямків розвитку вітчизняного сільського господарства в умовах глобалізації, обґрунтування агробізнес проектів, підготовки кваліфікаційних робіт.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Дисципліна вивчає тенденції та закономірності розвитку світового сільськогосподарського виробництва, світові та регіональні ринки сільськогосподарської продукції та продовольства, методи міжнародного та державного регулювання сільськогосподарського виробництва, форми міжнародної науково-технічної співпраці в галузі сільського господарства, навчас аналізувати стан ресурсного забезпечення світового сільського господарства та національних господарств окремих країн, умінню приймати обґрунтовані рішення в галузі сільського господарства.

Навчальна дисципліна «Економіка світового сільського господарства» сприяє формуванню вмінь застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку світового сільського господарства та світових агропродовольчих ринків, визначати чинники їхнього розвитку. Знання економіки світового сільського господарства необхідні в умовах інтеграції вітчизняного сільського господарства у світову агропродовольчу систему.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні закони, закономірності та тенденції розвитку світового та регіонального сільського господарства;
- основні тенденції та рівень ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва в різних країнах;
- форми міжнародної науково-технічної співпраці в галузі сільського господарства;
- методи міжнародного та державного регулювання сільськогосподарського виробництва;

– особливості участі України в інтеграційних процесах щодо агропромислового виробництва.

вміти:

– аналізувати сучасні тенденції розвитку ринку сільськогосподарської продукції та продовольства провідних країн та регіонів світу;

– аналізувати стан ресурсного забезпечення світового сільського господарства та національних господарств окремих країн;

– визначати доцільність застосування адміністративних та економічних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності агровиробників країн світу;

– аналізувати доцільність застосування державної допомоги, в тому числі фінансової, для розвитку сільськогосподарських товаровиробників.

Мета навчальної дисципліни – вивчення тенденцій та закономірностей розвитку світового сільськогосподарського виробництва, форм міжнародних економічних відносин, набуття та систематизація знань про світові, регіональні ринки сільськогосподарської продукції та продовольства.

Предметом навчальної дисципліни є дослідження економічних відносин між людьми, країнами, групами країн у процесі виробництва сільськогосподарської продукції, її розподілу, обміну і споживання, а також відносин глобалізації, теоретичні, методичні і прикладні аспекти забезпечення людства продовольством в обсягах, що визнані світовим суспільством оптимальними.

Завдання навчальної дисципліни – набуття студентами вмінь щодо аналізу сучасного стану та перспектив розвитку світового сільського господарства, визначення шляхів використання досвіду зарубіжних країн у вирішенні проблем вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників та ефективного використання їх зовнішньоекономічного потенціалу на світовому ринку.

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких компетентностей

Загальних:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність до пошуку, оброблення а аналізу інформації з різних джерел.

здатність приймати обґрунтовані рішення.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, концепціями, технологіями та методами у аграрній сфері світу:

–ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

–ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

–ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

–ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

–ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

–ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

–ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

–ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

–ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Структура курсу

Модуль 1. Ресурсний потенціал світового сільського господарства.

Лекції:

Тема 1. Загальна характеристика дисципліни «Економіка світового сільського господарства».

Тема 2. Світове сільське господарство у світовій економіці, проблеми та перспективи розвитку.

Тема 3. Ресурсне забезпечення світового сільськогосподарського виробництва.

Тема 4. Світовий ринок сільськогосподарської продукції та продовольства.

Тема 5. Регіональні особливості економічного розвитку сільського господарства.

Тема 6. Глобальна продовольча проблема. Продовольча безпека як фактор соціально-економічного розвитку країни.

Теми семінарських занять:

Тема 1. Світове сільське господарство у світовій економіці, проблеми та перспективи розвитку.

Тема 2. Проблеми ресурсного забезпечення світового сільського господарства.

Тема 3. Сучасні тенденції розвитку світового ринку сільськогосподарської продукції та продовольства.

Теми практичних занять:

Тема 1. Ефективність виробництва та розподілу продукції світового рослинництва.

Тема 2. Ефективність виробництва та розподілу продукції світового тваринництва.

Модуль 2. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів світового ринку сільськогосподарської продукції.

Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів світового ринку сільськогосподарської продукції та продовольства. Експортний потенціал сільськогосподарських товаровиробників.

Тема 8. Державне та міжнародне регулювання сільськогосподарського виробництва та торгівлі в країнах світу. Система державного регулювання

Тема 9. Фінансове забезпечення сільськогосподарських виробників у країнах світу.

Тема 10. Міжнародна сільськогосподарська кооперація та інтеграція.

Тема 11. Ефективність функціонування підприємств-виробників продукції сільського господарства та продовольства на світовому ринку.

Теми семінарських занять:

Тема 4. Проблема розподілу продовольства у світі.

Тема 5. Аграрна політика різних держав: особливості та приклади для України.

Теми практичних занять:

Тема 3. Ефективність експортно-імпортних операцій з сільськогосподарською продукцією.

Тема 4. Ефективність державного та міжнародного регулювання сільськогосподарського виробництва та торгівлі в країнах світу.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, залік – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США <https://www.fas.usda.gov>

Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН <http://www.fao.org>

Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>

Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку www.oecd.org

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>

Сайт Митної служби України <http://www.customs.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Федерації органічного руху України <http://www.organic.com.ua>

Проект «Розвиток органічного ринку в Україні <https://ukraine.fibl.org/ua/>